

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA

amis

BILTEN

7 - 2011 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

16. februar 2011. Vol. 6, Broj 7

 Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Držanje muznih krava	8

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA

Bolja ponuda na stočnim pijacama

Na stočnim pijacama i farmama bilježimo blagi rast ponude i potražnje. Nikšićka stočna pijaca nije održana, a cijene su uzete od prodaje na farmama. Cjenovni trend je u porastu kod kategorija priplodnih koza.

Najbolja ponuda priplodnih koza bila je u Baru gdje smo imali u ponudi 70 grla Balkanske rase po cijeni 100 €/grlu.

Na beranskoj stočnoj pijaci cijena koza sa jaretom je bila najveća i iznosila je od 150 do 170€/grlu, u ponudi je bilo 13 grla.

U Nikšiću u ponudi su bile koze sa jaretom po cijeni od 120 do 150 €/grlu.

Na podgoričkoj pijaci za koze je trebalo izdvojiti od 80 do 120€/grlu. Najniža cijena koza zabilježena je u Bijelom Polju od 60 do 80€/grlu.

U Pljevljima nije bilo ponude priplodnih koza.

Bar

Na pijaci u Baru u ponudi smo imali samo troje prasadi a u Vladimiru jednu kravu za klanje i petoro šilježadi. Ponude bikova i volova nije bilo tako da je njihova prodaja uglavnom završena. Ponuda mlade jagnjadi je dosta mala i u ponudi ih imamo samo u području Štoja.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje bila je dobra ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Cjenovni trend je u porastu kod kategorija priplodnih ovaca, priplodnih koza i priplodnih krava, dok je kod ostalih kategorija ostao na istom nivou. Tražnja je dobra.

Nikšić

Na stočnoj pijaci nije bilo ponude žive stoke a cijene su uzete direktno sa farmi.

Pljevlja

Ponuda stoke na pljevaljskim pijacama i dalje je loša, pa se trgovina obavljala na farmama. U ponudi je najviše bilo prasadi sa cijenom od 3€/kg žive mjere. Cijene ponuđene stoke nijesu se mijenjale u odnosu na prošlu sedmicu.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na bijelopoljskim stočnim pijacama nije bilo promjena u cijeni dok je ponuda na ukupnom nivou u blagom porastu, novina u ponudi su priplodne ovce,

koze i jagnjad. Prodaja jagnjadi se odvijala na farmama.

Podgorica

Slaba ponuda u Podgorici za sve vrste i kategorije stoke osim priplodnih koza kojih je u ponudi bilo 24 grla sa cijenom od prosječno 90€/grlu. Jagnjad su prodavana po 2,7€ dok su šilježad koštala 2,3€/kg žive mjere a u ponudi je bilo po 25 grla. Prasad su prodavana od 2,8-3€/kg žive mjere.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 10. do 16. 2. 2011. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	3.20 (3.20-3.20)	2.80 (2.80-3.00)	~	~	2.80 (2.90-3.10)	2.93 (2.97-3.10)
2	Telad 80-160 kg kg	2.90 (2.70-3.10)	3.00 (2.80-3.20)	2.60 (2.50-2.90)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.60-2.80)	2.90 (2.80-3.00)	2.87 (2.70-3.03)
3	Junad do 300 kg kg	~	~	~	2.00 (1.80-2.20)	~	2.20 (2.10-2.30)	2.10 (1.95-2.25)
4	Junad preko 300 kg kg	~	1.80 (1.50-2.00)	1.60 (1.50-1.70)	1.60 (1.50-1.80)	1.60 (1.55-1.70)	~	1.65 (1.51-1.80)
5	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.20-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.20-1.20)
6	Krave za klanje kg	1.00 (1.00-1.10)	0.80 (0.80-1.00)	0.90 (0.80-1.20)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.15)	0.90 (0.80-1.00)	0.93 (0.85-1.11)
7	Prasad kg	3.30 (3.30-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.10 (3.00-3.30)	3.20 (3.00-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.80 (2.90-3.00)	3.07 (3.03-3.22)
8	Svinje tovljenici kg	2.20 (2.10-2.30)	~	~	~	~	~	2.20 (2.10-2.30)
9	Jagnjad kg	3.50 (3.50-3.50)	2.80 (2.80-2.80)	2.80 (2.70-3.00)	~	2.60 (2.50-2.70)	2.70 (2.80-2.80)	2.88 (2.86-2.96)
10	Šilježad kg	2.20 (2.20-2.20)	2.30 (2.30-2.30)	~	2.60 (2.50-2.70)	~	2.30 (2.20-2.40)	2.35 (2.30-2.40)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
11	Priplodne ovce grlo	~	200.00 (180.00-220.00)	120.00 (110.00-140.00)	140.00 (120.00-160.00)	~	95.00 (85.00-105.00)	138.75 (123.75-156.25)
12	Priplodne koze grlo	100.00 (100.00-100.00)	150.00 (150.00-170.00)	70.00 (60.00-80.00)	130.00 (120.00-150.00)	~	90.00 (80.00-120.00)	108.00 (102.00-124.00)
13	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)
14	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)
15	Priplodne krave Melez grlo	~	800.00 (600.00-1,500.00)	650.00 (500.00-1,000.00)	800.00 (600.00-1,000.00)	800.00 (750.00-850.00)	650.00 (650.00-650.00)	740.00 (620.00-1,000.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijače u Srbiji za period 7.-13.2.2011. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija														Vojvodina					Dominantna cena Srbija					
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin							
Dviske	sve težine	sve rase	180			150																					
Jagnjad	sve težine	sve rase	250	250	250	220	250	230	200	250						230	200	200									250
Jarad	None	sve rase	200	180		180	200										180										180
Junad	<=300kg	SM				180	180	195																			
Junad	350-480kg	sve rase			185	180																					
Junad	>480kg	sve rase	200												180	170	180										180
Koze	sve težine	sve rase	100			100	100									100	90										100
Krave za klanje	sve težine	SM	90		110	110	100	120								100	100	100									100
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	100	120		100	95	110	120							95	90										100
Ovca	sve težine	sve rase	150	120	100	120	110	130							100	100	100	100									100
Ovnovi za priplod	sve težine	sve rase	170	150	130	150	130											120									150
Prasad	16-25kg	sve rase	130	130	140	160	150	190	120	160	170				130	160	125	130	150								130
Prasad	<=15kg	sve rase	140	130		170	170	190	120	160	160				130	170	125	140									170
Telad	80-160kg	HF	280															280									280
Telad	80-160kg	SM	340		320	330	300	280	290	300					310	300	300										300
Tovljenici	80-120kg	sve rase	120	110	120	130	110	130	120	130	120				110	130	105	105									120
Tovljenici	>120kg	sve rase	110	110		120	100	120	120	120	120				100	100	120	120									120
Šilježad	sve težine	sve rase	180		160	170	150	170							150	150	150										150

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 103 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock

market Tip cijene:

Geografska pod-

jela: HR Regije

U razdoblju: od 07.02.2011 do:

13.02.2011(Tjedan:6)

Uspoređeno s razdobljem: od 24.01.2011

do: 30.01.2011(Tjedan:4)

Proizvod	Tip	Jadranska Hrvatska			Sjeverozapadna Hrvatska			Središnja i Istočna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	24.00	23.00	1.00	19.00	18.00	1.00	19.00	19.00	0.00	19.00	18.00	1.00
	Max	32.00	30.00	2.00	29.00	27.00	2.00	29.00	29.00	0.00	32.00	30.00	2.00
	Prosjek	25.78	24.20	1.58	23.73	23.38	0.35	24.19	24.09	0.10	24.05	23.80	0.25
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00	18.00	18.00	0.00
	Max	----	----	----	25.00	25.00	0.00	22.00	18.00	4.00	25.00	25.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	20.01	19.86	0.15	19.64	18.00	1.64	19.79	19.13	0.66
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	11.00	10.50	0.50	11.00	9.00	2.00	11.00	9.00	2.00
	Max	----	----	----	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	11.90	11.87	0.03	11.42	10.95	0.47	11.74	11.50	0.24
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	11.00	10.00	1.00	9.00	9.00	0.00	9.00	9.00	0.00
	Max	----	----	----	11.00	11.00	0.00	10.00	10.00	0.00	11.00	11.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	11.00	10.50	0.50	9.50	9.50	0.00	9.95	9.80	0.15
bik simental (>450kg)-beef .	Min	13.00	11.00	2.00	11.50	11.50	0.00	12.00	11.00	1.00	11.50	11.00	0.50
	Max	16.00	18.00	-2.00	15.00	15.00	0.00	15.00	15.00	0.00	16.00	18.00	-2.00
	Prosjek	14.46	14.31	0.15	14.20	13.36	0.84	13.83	13.46	0.37	14.00	13.42	0.58
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	12.00	11.00	1.00	11.50	11.50	0.00	11.50	11.00	0.50
	Max	----	----	----	13.00	12.00	1.00	12.00	12.00	0.00	13.00	12.00	1.00
	Prosjek	----	----	----	12.50	11.50	1.00	11.75	11.75	0.00	11.97	11.68	0.29
krava simental (za klanje)-cow .	Min	11.00	12.00	-1.00	4.00	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00
	Max	11.00	12.00	-1.00	8.00	8.00	0.00	8.00	8.00	0.00	11.00	12.00	-1.00
	Prosjek	11.00	12.00	-1.00	6.46	6.47	-0.01	6.36	6.36	0.00	6.42	6.42	0.00
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	18.00	18.00	0.00	12.00	10.00	2.00	11.00	10.00	1.00	11.00	10.00	1.00
	Max	21.00	20.00	1.00	16.00	18.00	-2.00	16.00	16.00	0.00	21.00	20.00	1.00
	Prosjek	19.98	19.96	0.02	12.99	13.31	-0.32	12.60	12.55	0.05	12.77	12.88	-0.11
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	10.00	10.00	0.00	8.00	8.00	0.00	8.00	8.00	0.00	8.00	8.00	0.00
	Max	15.00	13.00	2.00	13.00	13.00	0.00	12.00	11.00	1.00	15.00	13.00	2.00
	Prosjek	14.62	11.75	2.87	8.56	8.82	-0.26	8.86	8.94	-0.08	8.75	8.90	-0.15
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	6.00	5.50	0.50	5.00	6.00	-1.00	5.00	5.50	-0.50
	Max	----	----	----	8.00	8.00	0.00	8.00	7.00	1.00	8.00	8.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	6.58	6.75	-0.17	6.50	6.17	0.33	6.55	6.53	0.02
janjad-lambs .	Min	23.00	22.00	1.00	20.00	----	20.00	22.00	22.00	0.00	20.00	22.00	-2.00
	Max	25.00	30.00	-5.00	22.00	----	22.00	27.00	27.00	0.00	27.00	30.00	-3.00
	Prosjek	24.00	25.51	-1.51	21.00	----	21.00	23.33	23.52	-0.19	23.78	25.10	-1.32

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,37 Kuna)

Izvor: TISUP

DRŽANJE MUZNIH KRAVA

Držanje krava u štalama, ne podrazumijeva samo zaštitu životinja od različitih spoljnih faktora, već nudi bolje uslove za praćenje ishrane krava, za povećanje proizvodnih sposobnosti (lakša manipulacija sa kravama i jednostavnija kontrola određenih pojava), prilagođavanje navika krava savremenim načinima proizvodnje, zaštitu pašnjaka itd. Važan faktor je svakako i čovjek, to jest njegov odnos prema životinjama.

Pristup promjenama u načinu držanja domaćih životinja uveo je i neke „zakone“ koji regulišu to pitanje i daju smjernice koje uslove treba ispuniti prilikom planiranja i izrade objekata, odnosno njihove rekonstrukcije i uopšte ophođenja prema domaćim životinjama.

Dobrobit i smještaj trebaju da ispune sljedeće funkcije:

- Oslobodjenost od gladi i loše ishrane: prema tome domaće životinje ne smiju gladovati, hrana koja im se daje mora biti zdravstveno ispravna i ukusna, to jest da konzumiranje hrane nije posljedica velike gladi životinja, već normalnih fizioloških potreba. Pored toga, treba obezbijediti dovoljne količine pitke vode.
- Oslobodjenost od temperaturnih i fizičkih tegoba: Objekti u kojima se drže životinje trebaju omogućiti životinjama zaštitu od spoljašnjih uticaja, a prije svega od izrazito niskih i visokih temperatura. Objekti trebaju biti izgrađeni tako da omoguće osnovnu komoditu životinjama koje se drže u

njima, da životinje imaju dovoljno mjesta za odmor, za ishranu, nuždu.

- Omogućiti što prirodnije ponašanje: životinje trebaju normalno da ispoljavaju svoje prirodne potrebe.
- Oslobodjenost od bolesti i povreda: higijena u štalama se mora redovno održavati, mogućnosti širenja nekih bolesti i infekcija treba onemogućiti, ili bar svesti na minimum. U objektima ne smije biti oštrih ivica, rupa u podu, ne adekvatnih stepenica i drugo, na čemu bi se životinje mogle ozlijediti.
- Oslobodjenost od straha. Sa životinjama se ne smije ophoditi na loš način, koji bi uzrokovao trajan stres. Taj faktor je veoma važan što se tiče cjelokupne reprodukcije, ishrane i proizvodnje. Strah može biti izazvan i među samim kravama, kada se pojave agresivnija grla u stadu. U tom slučaju je najbolje takva grla izlučiti iz stada, jer u dugoročnom periodu njihovo ponašanje utiče na smanjenje prihoda, bez obzira kolika je proizvodnja samog grla.

Ukratko rečeno, dobro napravljena štala treba da obezbijedi sljedeće: nizak nivo čestica u vazduhu (prašine, tara od sijena itd), optimalnu vlažnost i temperaturu vazduha, dovoljnu količinu svjetla, stalan dotok svježeg vazduha. Sve to predstavlja mikroklimu štale. Tek kad to obezbijedimo, možemo zahtjevati povećanje proizvodnje i bolje zdravlje životinja.